



Nazmi Arıkan

FEN BİLİMLERİ

Eğitim Kurumları

ÜNİVERSİTE HAZIRLIK / REHBERLİK BİRİMİ VELİ BÜLTENİ

BAŞARIDA AİLENİN ROLÜ



Dünyanın en güzel, ancak bir o kadar da zor işi anne babalık...

Hepimiz biliriz ki, eğitimin çekirdeğini sevgi oluşturur. Bu anlamda; çocuğunuzu tanımak, onları yeniden keşfetmek, hassasiyet ve özelliklerini öğrenmek, gelişimlerini sağlıklı olarak sürdürmelerinde oldukça önemlidir.

Onlara zaman ayırmak, **“beni tanıyın”, “beni anlayın”, “beni cesaretlendirin”, “bana güvenin”** mesajlarını fark edip, bu ihtiyaçlarına yanıt vermek, yaşları itibarıyla sunulabilecek en üst düzeyde destek durumundadır. Çünkü bu yaklaşımımızla;

“onları birey olarak kabul etmiş” ve “onların gerçeklerini anlamaya çalışmış” oluyoruz.

Kabullenmemiz gereken bir gerçek var ki; bizim çocuğumuz olsa da onlar bağımsız birer yetişkin olarak yarınımızı şekillendirecekler.

ANNE - BABA İLİŞKİSİNİN ÖNEMİ

Kendine güveni olan anne-baba, bu özgüvenlerini çocuklarına da yansıtıp güvenli olmalarını sağlarlar.

Anne ve babanın davranışlarını kendine model alan çocuk böylelikle istenen ve istenmeyen davranışları onlardan öğrenecek, kendini bu doğrultuda yönlendirecektir.

Çocuğun anne ve babasının tavırlarını benimseyebilmesi için aralarında sevgi, saygı ve güven olması gerekir.



Anne-babanın çocuğun eğitimi konusunda anlayamadığı, birinin "evet" dediğine, diğerinin "hayır" dediği, ailedeki yakın akrabaların da, onların bu farklı tutumlarını değişik görüşleri ile daha da karmaşıktırdıkları aile ortamlarında yetişen çocukların neyi yapıp neyi yapamayacakları haklarında doğru karar verebilmeleri pek mümkün olmaz.

Sevginin cömertçe verildiği, bireyler arasında karşılıklı anlayış, güven ve saygı bulunan aile ortamları, çocuğun sağlıklı gelişimi için olduğu kadar, toplumsal kurallara kolaylıkla uyum sağlayabilmesi için de uygun deneyim ortamlarıdır.

SINAVA HAZIRLIK SÜRECİNDE AİLE İÇİ İLETİŞİM

Aile ve çocuk arasında bir köprü olan iletişim, sınava hazırlık sürecinde de en temel yapı taşlarından biridir.

Sınava hazırlık sürecinde aile içi iletişimdeki bazı “iletişim kazaları”nı tespit edip müdahale etmek, geriye büyük oranda doğruların kalmasına sebep olacaktır.

Söz konusu iletişim kazalarının arasında; **“Çalış çocuğum...”** en sık rastlanan hatırlatma durumunda. Bu hatırlatmanın genelde pek işe yaramadığı, aksine öğrencinin tepkisini çektiği gerçeğiyle karşılaşabiliyoruz.

“Çocuğumun hiçbir şeyini eksik etmiyorum, her şeyini ayağına götürüyorum” yaklaşımı, öğrencinin kaygı düzeyinin artmasına sebep olabiliyor.



Yine; **“Kaç yanlışın var, arkadaşının kaç yanlış vardı?”** şeklindeki kıyaslama yaklaşımı, öğrencide tepki uyandıran bir yaklaşım olabiliyor.

“Yeterince ders çalıştığını düşünmüyorum!” yargısı, öğrencinin motivasyonunun düşmesi ve tepkiselleşmesi sonucunu doğurabiliyor.

Yapılan özverilerin; **“Biz senin için yaparken, senyapıyorsun!”** şeklinde söylemler, hem çocuk hem de anne-babanın zorlu olan sınava hazırlık sürecini daha da zorlaştırması dışında pek bir işe yaramayabiliyor.

SAĞLIKLI BİR İLETİŞİM İÇİN;

Çocuğunuz etkin şekilde dinlenmeli ve fikirlerine önem verildiği hissettirilmelidir.

Sizinle bir konuyu paylaşma ihtiyacı duyduğunda, onu geçiştirmek yerine jest ve mimiklerimizle dönüt oluşturmali ve ona kendini önemli hissettirmeliyiz. Böylece öğrencinin anne baba-sına aidiyeti beslenmiş olur.



“Seni önemsiyorum”: **“Anlatmak ister misin?”**, **“Senin düşüncen nedir?”** **“Senin düşünceni merak ediyorum?”**, **“ Sen nasıl hissediyorsun?”** gibi cümlelerle yakınlık kurup ona saygı duyulduğu belirtilmelidir.

Ergenlik döneminde olduğu unutulmamalı ama, bu durumda size karşı kullanılmasına izin verilmemelidir.

Eleştirilmesi gereken durumlarda yargılayıcı olunmamalıdır.

Problemlerin nedenlerini anlamaya çalışmak ve hedefine ulaşamaması durumunda; **“Ya olmazsa?”** sorusu birlikte yanıtlanmaya çalışılmalıdır.

Kendine özgü kişiliği olan bağımsız bir birey olarak kabul etmek ve onun hak ve özgürlüklerinin sınırlarını dengeli bir biçimde belirleyerek sorumluluğu öğretebilirsiniz.

Kişiliğinin olduğu bu dönemde, aile tarafından önemsenmek öğrenci için paha biçilmez bir benlik saygısı oluşturur.

İşbirliğine yatkın, özdisiplini sağlayan, yapıcı, olağanüstü davranmayan ve çocuğuna kendi geleceğinin sorumluluğunu vermeyi ihmal etmeyen ailelerin, çok daha sağlıklı çocuklar yetiştirdikleri deneyimlerle ispatlanmıştır.

Fen Bilimleri Eğitim Kurumları
Rehberlik Birimi